

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/286/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812203472
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8812203472.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: T. M., bytom A. XX, XXX XX O. právne zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou advokátkou Štúrova 20, Košice proti žalovanej: M. W., bytom M. XXXX/XX, XXX XX I. právne zastúpenej JUDr. Monikou Ilčíštinovou, v konaní o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 5C/70/2012-121 zo dňa 12.05.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje sa uznesenie vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) konanie zastavil a žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 723,86 Eur, ktoré je žalobca povinný zaplatiť právnej zástupkyňi žalovanej, v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podaním doručeným súdu dňa 04.05.2015 vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a navrhol, aby súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom na späťvzatie žaloby v celom rozsahu späť pred prvým pojednávaním žalobcom, konanie zastavil a priznal náhradu trov konania žalovanej podľa ustanovenia § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vo výške 723,86 Eur.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Namietal, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že trovy uplatnené žalovanou nie je možné považovať za potrebné na účelne bránenie, či uplatňovanie práva. Právne zastúpenie žalovanej advokátkou nepovažoval za účelné bránenie práva, pretože v predmetnom konaní neurobila žiaden úkon smerujúci k bráneniu práva žalovanej. Mal za to, že samotné bránenie práva bez toho, aby bolo zrejmé, v čom smerovalo k účelnému bráneniu práva nemožno považovať za skutočnosť, ktorá odôvodňuje záver o tom, že v prípade žalovanej ide o trovy potrebné na účelné bránenie práva. Osobitne zdôraznil nesprávnosť postupu súdu pri priznaní trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby spočívajúci vo vyjadrení k späťvzatiu návrhu zo dňa 11.05.2015. Vychádzajúc z prezumpcie kvalifikovanosti právnej zástupkyne žalovanej, nemohla táto nevedieť, že vyjadrenie k späťvzatiu návrhu nemôže mať žiaden vplyv na výsledok konania, ani na postavenie žalovanej v ňom, keďže k späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním vo veci.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie prvostupňového súdu tak, že neprizná účastníkom náhradu trov konania.

Vo vyjadrení k odvolaniu sa žalovaná stotožnila s rozhodnutím prvostupňového súdu vo výroku o trovách konania a uviedla, že iné rozhodnutie by znamenalo porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl.

46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd po predložení veci preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a prejednal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovení § 212 a § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca podal dňa 20.03.2012 žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhal náhrady škody vo výške 18.964,- Eur a náhrady trov konania. Žalobca zobral dňa 04.05.2015 žalobu späť v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu a žiadal konanie zastaviť a nepriznať účastníkom náhradu trov konania. K späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, pretože pojednávanie nariadené na deň 24.02.2015 bolo odročené bez toho aby prvostupňový súd otvoril pojednávanie vo veci samej.

Prvostupňový súd výzvou zo dňa 04.05.2015 vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k späťvzatiu žalobcu. Podaním zo dňa 11.05.2015 sa žalovaná vyjadrila. Uplatnila si trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. ktoré vyčíslila celkom vo výške 723,86 Eur za dva úkony právnej služby: 1. prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 353,54 Eur 2. vyjadrenie k späťvzatiu žaloby zo dňa 11.05.2015 vo výške 353,54 Eur, 2x režijný paušál vo výške 8,39 Eur.

Podľa § 96 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V prípade, pokiaľ je konanie zastavené, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Pokiaľ však došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania, rozhoduje súd podľa ustálenej súdnej praxe podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia. Podľa prvej vety citovaného zákonného ustanovenia hradí trovy zastaveného konania ten z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie sa pritom posudzuje len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť veci samej. Preto, ak vzal žalobca žalobu späť, z procesného hľadiska zásadne platí, ak nejde o prípad druhej vety tohto zákonného ustanovenia, že procesne zavinil zastavenie konania.

Prvostupňový súd teda pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Aj pri aplikácii ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je relevantným to, že pri priznávaní náhrady trov konania musí ísť o trovy, ktoré spĺňajú podmienku účelnosti ich vynaloženia v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva. Účelnosť vzniknutých nákladov konania skúma súd vo vzťahu k hotovým výdavkom účastníka, k nákladom ktoré vznikajú s jeho právnym zastúpením.

V rozhodnutí o trovách konania však absentuje zdôvodnenie prvostupňového súdu z akých dôvodov považoval uplatnené trovy konania žalovanej za účelné.

Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho rozhodnutia ako celku a je samo osebe spôsobilé zasiahnuť do práva účastníka podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „EĽSP“) v rozhodnutí z 6. 2. 1954 vo veci Beer proti Rakúsku alebo v rozhodnutí zo dňa 07. 10. 2004 vo veci Baumann proti Rakúsku (č. 30428/96 alebo 7689/01).

Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov civilného konania je zásada úspechu vo veci vyjadrená v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. V tejto zásade sa premieta myšlienka, že ten, kto dôvodne uplatňoval alebo bránil svoje subjektívne právo alebo právom chránený záujem, mal by mať právo na náhradu trov konania, ktoré pri tejto procesnej činnosti účelne vynaložil proti účastníkovi, ktorý do jeho právnej sféry bezdôvodne zasahoval.

„Vnútoraná pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby nezbavuje procesnej zodpovednosti žalobcu na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalujúcej i žalovanej) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 146 ods. 2 O.s.p.“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. 09. 2011, sp. zn. 7 MCdo/4/2010).

Za tohto stavu odvolací súd uznesenie vo výroku o trovách konania zrušil v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písmeno f/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou prvostupňového súdu bude opätovne rozhodnúť o trovách konania a odôvodniť svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.